

CÔNG TÁC ĐÀO TẠO, NÂNG CAO NĂNG LỰC CHUYÊN NGÀNH THỦY LỢI THỰC HIỆN CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN VIỆN QUY HOẠCH THỦY LỢI TRONG THỜI KỲ MỚI

Thái Gia Khánh

Phó Viện trưởng Viện Quy hoạch Thủy lợi

Hà Thanh Lâm, Bùi Tuấn Hải, Phạm Thanh Bình

Phòng Đào tạo và Hợp tác Quốc tế - Viện Quy hoạch Thủy lợi

Mở đầu

Công tác đào tạo, xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao luôn giữ vai trò quyết định đến sự phát triển của một tổ chức, đặc biệt đối với một tổ chức khoa học có tính chuyên ngành như Viện Quy hoạch Thủy lợi. Đảng và Nhà nước ta đã xác định phát triển nguồn nhân lực là khâu quyết định để đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và coi “lấy việc phát huy nguồn nhân lực làm yếu tố cơ bản cho phát triển nhanh và bền vững”. Trải qua hành trình 55 năm xây dựng và trưởng thành của mình, được sự quan tâm của Bộ Thủy Lợi (cũ), Bộ Nông nghiệp và PTNT ngày nay, Viện Quy hoạch Thủy lợi đã luôn chú trọng, ưu tiên các nguồn lực cho công tác đào tạo, nâng cao năng lực cả về kỹ năng quản lý và trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ, công nhân, viên chức. Vì vậy, trong suốt quá trình hoạt động và phát triển, Viện luôn có đội ngũ cán bộ lãnh đạo, chuyên gia, kỹ thuật dày dặn kinh nghiệm, am tường thực tiễn, sâu sát và đầy sáng tạo, đã có những đóng góp to lớn cho sự nghiệp phát triển thủy lợi của đất nước. Đội ngũ đó qua nhiều thế hệ, gồm nhiều kỹ thuật viên, cán sự, công nhân, cán bộ, chuyên gia, kỹ sư, thạc sĩ, tiến sĩ được đào tạo và trưởng thành trong thực tiễn công tác phong phú, đã hoàn thành xuất sắc các đề tài, dự án quy hoạch thủy lợi, phòng tránh lũ lụt, giảm nhẹ thiên tai cũng như trong

các hoạt động hợp tác của Ủy ban quốc tế sông Mekong, Ngân hàng Thế giới, Ngân hàng Phát triển Châu Á và với các cơ quan, tổ chức quốc tế khác. Đặc biệt trong tình hình mới, với yêu cầu ngày càng cao của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, với sự phát triển nhanh của công nghệ thông tin và yêu cầu hội nhập quốc tế và khu vực, công tác đào tạo, nâng cao năng lực cho cán bộ, công nhân viên cần tiếp tục phát huy những thành tựu đã đạt được, khắc phục khó khăn, hạn chế để xây dựng và phát triển Viện Quy hoạch Thủy lợi, xứng đáng là Viện đầu ngành có vai trò quan trọng trong sự nghiệp phát triển nông nghiệp nông thôn và kinh tế xã hội của đất nước.

I. Mục tiêu của hoạt động đào tạo, tăng cường năng lực

Công tác đào tạo, tăng cường năng lực của Viện Quy hoạch Thủy lợi nhằm tiếp thu, kế thừa một cách có hệ thống về lý luận, quy trình, quy phạm, tiêu chuẩn, nội dung, kinh nghiệm và thực tiễn của nhiệm vụ quy hoạch phát triển thủy lợi đã được thực hiện từ khi thành lập Viện đến nay. Trên cơ sở đó không ngừng sáng tạo, đổi mới để đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của sự nghiệp phát triển thủy lợi trong thời kỳ mới.

Trang bị, cập nhật kiến thức mới; bổ sung, nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, kỹ năng,

phương pháp làm việc cho cán bộ, viên chức nhằm đáp ứng yêu cầu về thực thi nhiệm vụ; quản lý và thực hiện theo đúng các tiêu chuẩn chuyên ngành, tạo sự biến đổi về chất của công tác chuyên môn; tham gia xây dựng phương pháp ứng xử và thái độ làm việc tích cực; cùng toàn Viện xây dựng đội ngũ cán bộ, viên chức vững về chính trị, giỏi về chuyên môn, nghiệp vụ; có kiến thức, kỹ năng quản lý và khả năng phối hợp với các đối tác trong nước và quốc tế.

Hỗ trợ các địa phương và các cơ quan, đơn vị có liên quan để đào tạo, tăng cường năng lực về các lĩnh vực thuộc chuyên ngành và có ưu thế của Viện như lập và quản lý quy hoạch thủy lợi, quản lý tổng hợp nguồn nước, quy hoạch phòng tránh, giảm nhẹ thiên tai, biến đổi khí hậu, viễn thám, các mô hình toán, công nghệ thông tin ...

Tăng cường hoạt động hợp tác quốc tế trong lĩnh vực thủy lợi và quy hoạch thủy lợi thông qua các dự án và các hoạt động, các định chế phối hợp quốc tế. Phối hợp đào tạo, tăng cường năng lực cho đội ngũ cán bộ chuyên ngành của các nước và các đối tác thông qua các cơ chế hợp tác cấp vùng và quốc tế.

Thông qua công tác đào tạo và tăng cường năng lực, mở rộng quan hệ đối tác trong và ngoài nước, không ngừng tiếp thu, học hỏi, liên danh, liên kết để mở rộng phạm vi công tác và chuyên môn, nhằm đưa Viện Quy hoạch Thủy lợi ngày càng phát triển.

II. Một số hoạt động đào tạo, tăng cường năng lực đã triển khai trong giai đoạn 2011-2015

1. Các chương trình đào tạo kết hợp với các đối tác trong nước và quốc tế

1) Chương trình xây dựng năng lực về phát triển thủy điện bền vững

Trong khuôn khổ chương trình hợp tác với Cơ quan Hợp tác phát triển Đức (GIZ) và Mạng lưới phát triển Thủy điện bền vững các nước vùng

Mekong (NSHD-M), Viện Quy hoạch Thủy lợi phối hợp với các cơ quan trên thực hiện chương trình đào tạo về phát triển thủy điện bền vững. Chương trình bao gồm các khóa đào tạo được tổ chức liên tục từ năm 2012 đến nay. Ngoài các cán bộ của Viện, học viên tham dự các khóa đào tạo còn có đại diện các Cục, Vụ, Viện thuộc các bộ, ngành có liên quan của Việt Nam, các cơ quan quản lý nhà nước của các nước Lào, Campuchia, My-an-ma, Thái Lan, các cơ quan quản lý tại các địa phương có nhiều công trình thủy điện như Sơn La, Lào Cai, Lai Châu, Điện Biên, Hòa Bình...

Chương trình đào tạo của các khóa học đã tập trung làm rõ một số khía cạnh của phát triển thủy điện bền vững như: Quản lý lưu vực sông và bồi lắng hồ chứa; Bảo vệ đa dạng sinh học và Biến đổi khí hậu; Kế hoạch quản lý môi trường; Chính sách đền bù và chia sẻ lợi ích; Khung và công cụ đánh giá hiệu quả kinh tế của thủy điện.

ii) Chương trình đào tạo “Chương trình xây dựng năng lực về quản lý tài nguyên nước bền vững trong điều kiện biến đổi khí hậu” do Ngân hàng Thế giới tài trợ.

Để nâng cao năng lực cho cán bộ trong công tác quản lý tài nguyên nước trong điều kiện biến đổi khí hậu, Viện Quy hoạch Thủy lợi đã phối hợp với Ngân hàng Thế giới tại Việt Nam (WB) và Đại học Khon Kaen (Thái Lan) tổ chức thực hiện “Chương trình xây dựng năng lực về quản lý tài nguyên nước bền vững trong điều kiện biến đổi khí hậu”. Mục đích của khóa đào tạo này là tăng cường năng lực của các cán bộ thuộc Viện Quy hoạch Thủy lợi và các cơ quan, tổ chức có liên quan đến công tác quản lý, khai thác và sử dụng nguồn nước.

Trong khuôn khổ chương trình, Viện Quy hoạch Thủy lợi đã tổ chức một loại hội thảo đào tạo từ đào tạo giảng viên (TOT) cho đối tượng là các cán bộ có nhiều kinh nghiệm đến từ các đơn vị chuyên môn của Viện và các cán bộ đến từ các cơ quan quản lý nhà nước ở địa phương các tỉnh Nam Định, Vĩnh Phúc, Quảng Ninh, Thái Nguyên, Thanh Hóa, Nghệ An...



Ảnh: Chương trình xây dựng năng lực về Phát triển thủy điện bền vững phối hợp cùng GIZ



Chương trình đào tạo, tăng cường năng lực về Quản lý tổng hợp tài nguyên nước do Ngân hàng Thế giới (WB) tài trợ

2. Các hoạt động đào tạo, xây dựng năng lực cho cán bộ Viện Quy hoạch Thủy lợi

i) Đào tạo về chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ trẻ

Lớp bồi dưỡng năng lực cán bộ đã được triển khai từ tháng 11 năm 2013 và kết thúc vào tháng 5 năm 2014 với hơn 14 chuyên đề và 54 học viên được đào tạo. Đội ngũ giảng viên bao gồm Lãnh đạo Viện, các chuyên gia có trình độ và kinh nghiệm chuyên môn, nghiệp vụ, các chuyên gia đầu ngành trong lĩnh vực thủy lợi. Các chuyên đề chính được đào tạo bao gồm: Phương pháp luận và quy trình lập quy hoạch phát triển thủy lợi; Lập đề cương, nguồn lực và dự toán; Điều tra, thu thập tài liệu cơ bản và lập chuyên đề hiện trạng và phương hướng PTKTXH; Khảo sát, thu thập tài liệu khí tượng thủy văn; Tính toán, lập chuyên đề khí tượng thủy văn và giới thiệu các chuyên đề thủy văn; Tính toán, lập chuyên đề cấp nước, tiêu nước và phòng chống lũ; Lập báo cáo đánh giá môi trường chiến lược; Tính toán, lập chuyên đề thủy công, kinh tế; Tính toán thủy lực v.v...

Lớp đào tạo đã cung cấp nhiều kỹ năng, kiến thức tổng hợp và chuyên đề trong lĩnh vực quy hoạch thủy lợi. Kết thúc lớp đào tạo, đội ngũ cán bộ trẻ đã tiếp thu được rất nhiều kiến thức, kinh nghiệm thực tế về quy hoạch quản lý nguồn nước, phát triển thủy lợi và nhận được những hướng dẫn, chia sẻ kinh nghiệm từ các chuyên gia đầu ngành trong lĩnh vực thủy lợi.

ii) Đào tạo, bồi dưỡng năng lực tiếng Anh cho cán bộ, công nhân viên.

Viện Quy hoạch Thủy lợi đã và đang tham gia vào nhiều chương trình, dự án hợp tác quốc tế, đòi hỏi đội ngũ chuyên gia, cán bộ của Viện ngoài trình độ chuyên môn kỹ thuật tốt còn phải có khả năng làm việc bằng tiếng Anh. Do đó, công tác đào tạo, tăng cường năng lực ngoại

ngữ đã và đang được Lãnh đạo Viện quan tâm, chỉ đạo sát sao. Năm 2013, Viện đã mời 2 tình nguyện viên Úc đến giảng dạy tiếng Anh cho các cán bộ trong Viện. Trong các năm 2013, 2014 và 2015, Viện đã cử nhiều lượt cán bộ đi học các khóa đào tạo tiếng Anh trong khuôn khổ các hoạt động hợp tác quốc tế. Năm 2015, Viện đã xây dựng kế hoạch đào tạo tiếng Anh cho cán bộ trong Viện và sẽ triển khai vào đầu năm 2016. Ngoài ra, việc nâng cao năng lực ngoại ngữ còn được tiến hành thông qua việc lồng ghép các bài giảng tiếng Anh vào trong các hội thảo và seminar kỹ thuật thường xuyên diễn ra tại Viện.



Khóa đào tạo "Kỹ năng nghiên cứu khoa học" phối hợp cùng INASP, Anh Quốc

III. Phương hướng, nhiệm vụ công tác đào tạo, tăng cường năng lực của Viện Quy hoạch Thủy lợi giai đoạn 2016-2020

Công tác đào tạo, tăng cường năng lực là nội dung quan trọng trong phát triển nguồn nhân lực của Viện, luôn được Đảng ủy và lãnh đạo Viện quan tâm hàng đầu trong mọi thời kỳ. Bước vào giai đoạn 2016-2020, tiếp tục thực hiện Chiến lược phát triển thủy lợi đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2050 được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định 1590/QĐ-TTg ngày 09/10/2009 và các chủ trương, chính sách phát triển của Đảng và Nhà nước, công tác đào tạo, tăng cường năng lực của Viện tập trung vào các nhiệm vụ chủ yếu sau đây:

1. Nâng cao nhận thức của tập thể lãnh đạo và cán bộ, công nhân viên trong Viện về yêu cầu nhiệm vụ ngày càng cao đối với sự nghiệp phát triển thủy lợi của đất nước. Nhiệm vụ phát triển thủy lợi, phòng chống và giảm nhẹ thiên tai đã và đang có vai trò ngày càng quan trọng đối với sự nghiệp phát triển kinh tế, xã hội. Thủy lợi và phát triển trong biến đổi khí hậu toàn cầu; Thủy lợi và phòng chống thiên tai trong phát triển kinh tế, xã hội, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; Thủy lợi với sự phát triển mạnh mẽ như vũ bão của khoa học công nghệ toàn cầu. Từ đó xây dựng ý thức về yêu cầu đào tạo và tự đào tạo, tăng cường năng lực để đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ của thời kỳ mới.

2. Xây dựng chương trình, kế hoạch đào tạo, tăng cường năng lực chung của Viện trên cơ sở chương trình, kế hoạch của từng phòng, ban, đơn vị, lĩnh vực công tác. Cùng với chương trình, kế hoạch của tập thể, phần đầu để từng cá nhân có kế hoạch tự đào tạo, nâng cao trình độ để đáp ứng yêu cầu công việc được giao.

3. Coi trọng công tác đào tạo và tăng cường năng lực trong nội bộ nhằm tiếp thu, kế thừa và phát triển kinh nghiệm, thành tựu chuyên môn, nghiệp vụ của các thế hệ cán bộ, công nhân viên của Viện qua các thời kỳ. Cùng với việc quan tâm đẩy mạnh, đa dạng hóa các quan hệ quốc tế để tạo điều kiện hội nhập, phát triển nhanh, nâng cao năng lực trong thời đại toàn cầu hóa.

4. Cùng với đào tạo và tăng cường năng lực theo diện rộng, chú ý đào tạo, bồi dưỡng một số chuyên gia có trình độ học vấn cao, phát triển một số chuyên đề có tính mũi nhọn, tạo nguồn nhân lực có khả năng đảm nhận các lĩnh vực chuyên đề hoặc quản lý tổng hợp, đa ngành, đủ điều kiện tham gia trong hội nhập quốc tế và khu vực.

5. Nâng cao trình độ ngoại ngữ, tin học và ứng dụng công nghệ mới. Phần đầu đến năm 2020, phần lớn cán bộ khoa học và quản lý có khả năng trực tiếp làm việc với quốc tế bằng tiếng Anh về chuyên môn, nghiệp vụ.

IV. Kết luận

Công tác đào tạo, xây dựng năng lực của Viện Quy hoạch Thủy lợi đã và đang được Đảng ủy và lãnh đạo Viện đặc biệt quan tâm. Không những là yêu cầu tiếp thu, kế thừa, phát triển truyền thống 55 năm xây dựng và phát triển của các thế hệ cán bộ, công nhân viên của Viện mà còn là yêu cầu hội nhập và phát triển trong thời kỳ mới, thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và toàn cầu hóa. Trong các năm qua, công tác đào tạo, xây dựng năng lực đã góp phần đáp ứng yêu cầu ngày càng cao hơn về chuyên môn, nghiệp vụ trong lĩnh vực quy hoạch thủy lợi, quản lý nguồn nước cũng như các yêu cầu đặt ra từ bối cảnh hội nhập quốc tế. Truyền thống xây dựng và phát triển của Viện trong 55 năm qua đã chỉ rõ yêu cầu liên tục của công tác đào tạo và xây dựng năng lực. Chính chất lượng nguồn nhân lực cao cùng với sự phấn đấu, nỗ lực vươn lên, không quản ngại gian khổ đã tạo ra các sản phẩm quy hoạch thủy lợi có giá trị mà các thế hệ cán bộ, công nhân viên của Viện rất tự hào. Vì vậy, các hoạt động này luôn được các thế hệ lãnh đạo Viện quan tâm, chú trọng. Phát triển nguồn nhân lực có trình độ cao cũng chính là yêu cầu hàng đầu của Chiến lược xây dựng và phát triển Viện Quy hoạch Thủy lợi trong thời kỳ mới, với vị thế của Viện là đơn vị đầu ngành về quy hoạch thủy lợi, xứng đáng là đơn vị Anh hùng Lao động thời kỳ đổi mới vừa được Đảng và Nhà nước trao tặng./.